40 lat temu zostało zarejestrowane Niezależne Zrzeszenie Studentów

W Archiwum IPN Gdańsk znajduje się wiele materiałów dotyczących NZS. Są to przede wszystkim archiwa osobiste przekazane przez prywatnych darczyńców. Zapraszamy wszystkich do zapoznania się z dokumentami.

Zgoda władz komunistycznych w sierpniu 1980 r. na utworzenie niezależnych związków zawodowych spowodowała, że także inne grupy społeczne i zawodowe zaczęły występować o prawo do swobodnego zrzeszania się i posiadania własnej reprezentacji nie powiązanej i nie podporządkowanej rządzącej partii. Szczególnie aktywnie zaznaczyli się w tym studenci, którzy już w czasie strajków popierali postulaty MKS. Do tego czasu jedyną ich legalną reprezentacją był Socjalistyczny Związek Studentów Polskich.

22 września 1980 r. powstało Niezależne Zrzeszenie Studentów, jednak jeszcze przez parę miesięcy władze PRL wynajdywały liczne przeszkody i zwlekały z jego rejestracją. Dopiero 17 lutego 1981 r., po fali strajków studenckich, wśród których szczególnie zaznaczyły się akcje protestacyjne w Łodzi, i negocjacjach z rządową Komisją Międzyresortową Niezależne Zrzeszenie Studentów zostało zarejestrowane. NZS prowadził działalność nie tylko w murach uczelni. Na łamach wydawanych przez siebie czasopism postulował reformy szkolnictwa wyższego, ale także wspierał działania NSZZ „Solidarność”. Zaznaczył swój znaczący wkład w kulturę niezależną, wydając liczne czasopisma i książki oraz organizując festiwale, wystawy i kiermasze czy też rocznicowe uroczystości patriotyczne.

Po wprowadzeniu stanu wojennego, tak jak inne niezależne organizacje, NZS został zawieszony, a wielu jego działaczy zostało aresztowanych. Mimo to studenci kontynuowali swoją działalność w podziemiu. Ponownie Zrzeszenie zostało zarejestrowano dopiero 22 września 1989 r. W Niezależnym Zrzeszeniu Studentów swoją działalność społeczną i polityczną zaczynało wiele osób, które później piastowały liczne najważniejsze urzędy państwowe.

W Archiwum IPN Gdańsk znajduje się wiele materiałów dotyczących Niezależnego Zrzeszenia Studentów. Są to przede wszystkim archiwa osobiste przekazane przez prywatnych darczyńców, m.in. Jerzego Marcinka, Piotra Szubarczyka, Edwarda Müllera i Martę Müller, Jerzego Bieleckiego, Piotra Płuszewskiego, Romana Jankowskiego, Adama Łaza, Igora Hałagidę i Justynę Skowronek.

Szczególnie bogaty zbiór został podarowany przez pana Janusza Tołłoczkę w 2005 r. Zawiera on dokumenty z początków działalności NZS na Uniwersytecie Gdańskim i

Politechnice Gdańskiej, są to: komunikaty, apele, odezwy, projekty statutów, kalendarium, a także deklaracje i karty członkowskie. Licznie reprezentowane są także czasopisma wydawane przez różne komórki Zrzeszenia m.in. w Gdańsku, Gdyni, Słupsku, Warszawie, Poznaniu, Lublinie, Wrocławiu i Krakowie.

Zapraszamy wszystkich zainteresowanych dziejami niezależnego ruchu studenckiego do wizyty w czytelni Oddziałowego Archiwum IPN w Gdańsku i zapoznania się z materiałami.

Oprac. Robert Chrzanowski

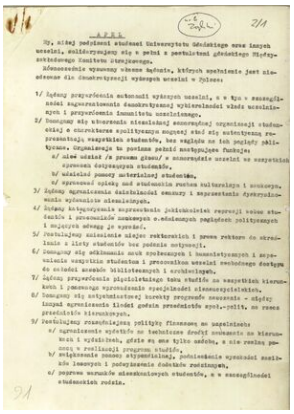

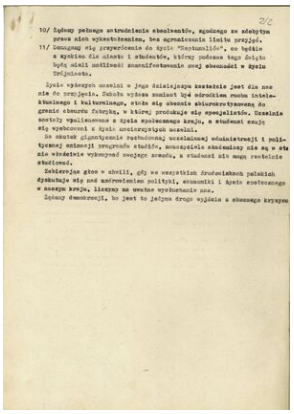

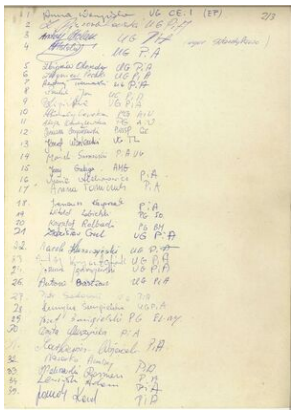

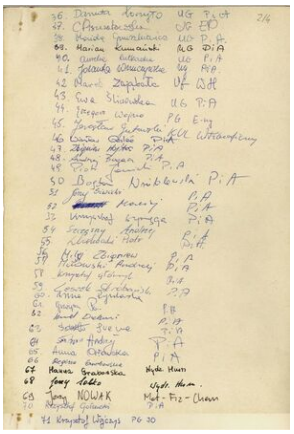

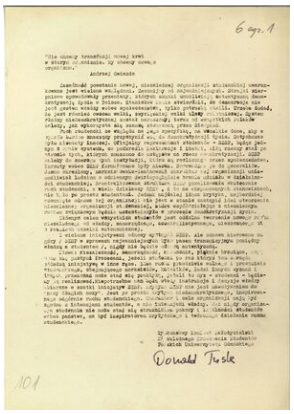

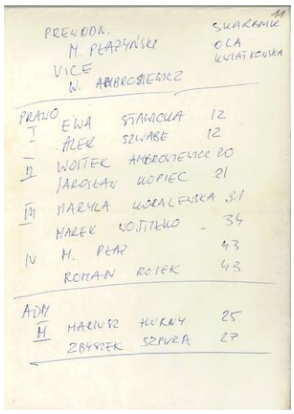

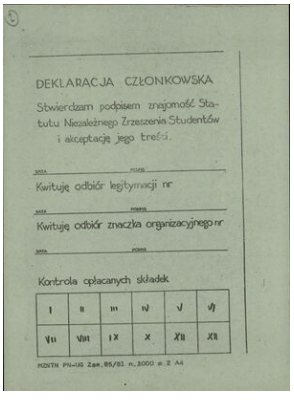
DEKLARACJA CZŁONKOWSKA

Stwierdzam podpisem znajomość Statutu Niezależnego Zrzeszenia Studentów i akceptację jego treści.

Kwituję odbiór legitymacji nr

Kwituję odbiór znaczka organizacyjnego nr

Kontrola opłacanych składek

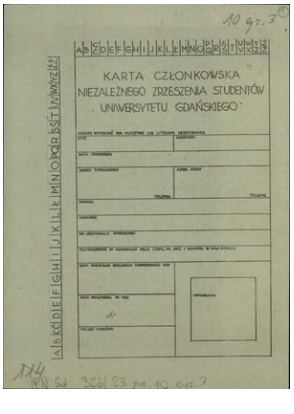
KARTA CZŁONKOWSKA
NIEZALEŻNEGO ZRZESZENIA STUDENTÓW
UNIWERSYTETU GDAŃSKIEGO

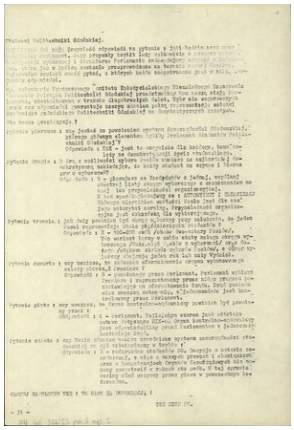

POROZUMIENIE

ZIENNIKI TV
WODA'E FAŁSZYWE
INFORMACJE
UŻYTE NASZE
KOMUNIKATY

NIEZALEŻNE ZRZESZENIE STUDENTÓW
>NZS<
DZIAŁA!
ZAPISY PRZYJMUJE
W Gmachu Ogólnym
Pokoju 201 (III)
TKNZS

LINDA WINSH
PIERWSZA OFIARA
„POROZUMIENIA"
NIESPEŁNA 24 GODZINY PO PODPISANIU POROZUMIENIA MIĘDZY STUDENTAMI A MINISTREM GÓRSKIM ZOSTAŁA ARESZTOWANA REDAKTORKA STUDENCKIEGO PISMA „STRAJK"

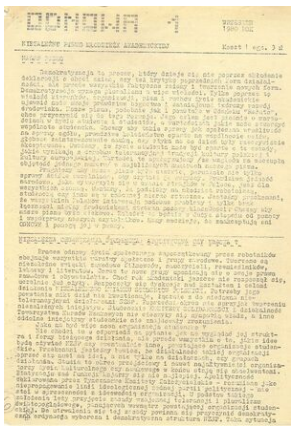
ODNOWA 1
NIEZALEŻNE PISMO KRAJOWEGO ZRZESZENIA

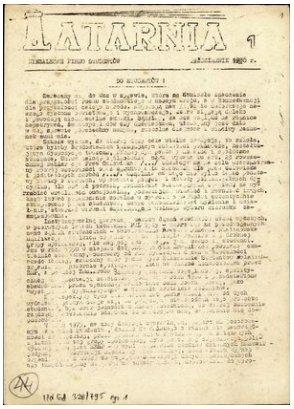
LATARNIA 1
NIEZALEŻNE PISMO STUDENTÓW
DO WYCHOWCÓW!

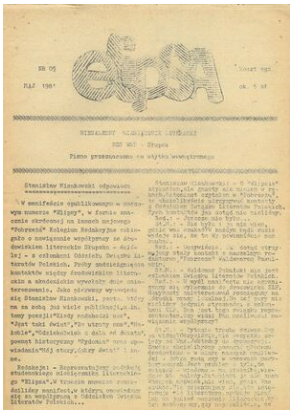
NIEZALEŻNE WYCHOWCZE PISMO
Pismo przeznaczone na użytek wewnętrzny

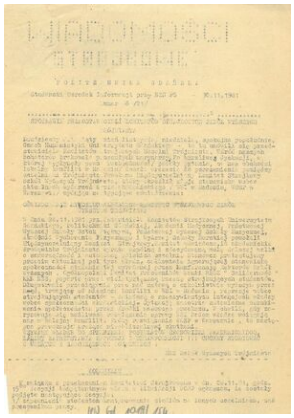
WYCHOWCZE STUDENTÓW
POLITEK WIELKA SPRAWA

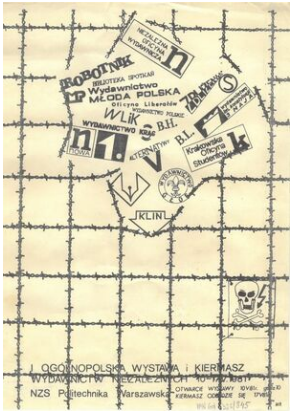
ROBOTNIK
BIBLIOTEKA SPOTKAŃ
Wydawnictwo
MŁODA POLSKA
Oficyna Liberałów
WYDAWNICTWO KRAJOWE
WLIK
B.H.
B.L.
Krakowska Oficyna Studentów
KLINIK
I OGÓLNOPOLSKA WYSTAWA i KIERMASZ WYDAWNICTW NIEZALEŻNYCH 10-14 MAJA 1981
NZS Politechnika Warszawska
OTWARCIE WYSTAWY 10 VIII. 1981
KIERMASZ CZYNNY 10 VIII. 1981

Strajk
studentów łodzi
żądamy
autonomii uczelni
i demokratyzacji kraju

12 maja
1935
12 maja
1981
W 46 ROCZNICĘ ŚMIERCI
NZS P.Wr.